

Sygn. akt II CSK 99/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa „H” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Śląsk Spółki komandytowej w S.

przeciwko J.O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 20 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 20 lipca 2017 r., sygn. akt X Ga [...] /17,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa
tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację pozwanego J.O. od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 24 listopada 2016 r., uwzględniającego powództwo „H” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością [...] spółki komandytowej w S. o zapłatę kwoty 13878,69 euro z tytułu ceny rur [...].

Sądy ustaliły, że pozwany, w celu wykonania zawartej umowy o roboty budowlane, zakupił u powoda rury kanalizacyjne, oczekując, że będą one spełniały wymagania normy PN-EN 545, zawarowane przez inwestora w umowie. W wyniku badań dokonanych przez inwestora po ułożeniu przez pozwanego części instalacji okazało się, że wymagania tej normy nie zostały wypełnione, wobec czego pozwany na żądanie inwestora musiał usunąć wykonaną już część instalacji. Bezsporne było, że pozwany nie zapłacił za rury kwoty dochodzonej w pozwie. Obrona pozwanego oparta była na zarzucie wadliwości dostarczonych rzeczy i żądaniu obniżenia ich ceny na podstawie przepisów o rękojmi. Sąd Rejonowy nie uwzględnił tej obrony argumentując, że pozwany utracił roszczenie z tytułu rękojmi z uwagi na zaniechanie niezwłocznego zbadania otrzymanych rur, a ponadto ustalenie wartości rzeczy, konieczne do zastosowania art. 560 § 3 k.c. wymaga wiadomości specjalnych, tymczasem pozwany nie złożył wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w celu oszacowania wartości rzeczy wolnej od wad i wartości rzeczy wadliwej, co spowodowało, że nie udowodnił zakresu w jakim cena rur powinna być obniżona.

Sąd Okręgowy, rozpatrujący sprawę na skutek apelacji pozwanego, nie zgodził się z poglądem o utracie przez pozwanego roszczenia z powodu nieprzeprowadzenia badań, skoro powód zapewnił go o należytej jakości towaru, odmówił jednak uwzględnienia argumentacji pozwanego, który podniósł, że w ramach wykonywania uprawnień z rękojmi w istocie złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a nie żądanie obniżenia ceny towaru. Zdaniem Sądu odwoławczego dokonany wybór uprawnienia zakomunikowany został przez fachowego pełnomocnika, a jego treść nie pozostawiała wątpliwości co do

charakteru wybranego uprawnienia, jednakże uzasadniony rozmiar obniżenia ceny nie został wykazany.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie art. 60 k.c. w zw. z art. 65 § 1 k.c., art. 560 § 1 k.c. w zw. z art. 556 § 1 k.c. We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powód wnosił o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. i nie obejmuje merytorycznego rozpatrywania skargi kasacyjnej. W razie stwierdzenia, że występuje co najmniej jedna z tych przesłanek, zachodzą podstawy do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Jego zdaniem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które sprowadza się do wyjaśnienia „zakresu związania sądu przy wykładni oświadczenia woli literalnym brzmieniem oświadczenia profesjonalnego pełnomocnika złożonego w imieniu strony przy zastosowaniu zwrotu ustawowego”.

Powołanie przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało przedstawienia wskazanego przez skarżącego zagadnienia prawnego

z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazania, że jest ono istotne, nowe, poważne i dotąd nierozwiązane w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.).

Zagadnienie, które sformułował skarżący nie spełnia tych wymagań, ponieważ było już przedmiotem oceny Sądu Najwyższego i zostało należycie wyjaśnione. W wyroku z dnia 31 sierpnia 2017 r., V CSK 675/16, (OSNC 2018, nr 6, poz. 63) Sąd Najwyższy wskazał, że jeżeli oświadczenie woli składa pełnomocnik w imieniu reprezentowanego, ustalenia rzeczywistej woli stron należy dokonywać z punktu widzenia składającego oświadczenie pełnomocnika (art. 95 w związku z art. 65 k.c.). Jest to uszczegółowienie ustabilizowanego w orzecznictwie poglądu, że na tle art. 65 k.c. przyjmuje się tzw. kombinowaną metodę wykładni oświadczeń woli, łączącą ze sobą element subiektywny, akcentujący znaczenie woli oświadczającego, i element obiektywny, wyrażający dążenie do ochrony zaufania adresata oświadczenia woli (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, OSNC 1995, Nr 12, poz. 168 i wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2011 r., III CSK 55/11, niepubl., oraz z dnia 24 marca 2017 r., I CSK 443/16, niepubl.). W przypadku oświadczeń woli składanych drugiej stronie metoda ta zakłada w pierwszej fazie konieczność ustalenia, w jaki sposób strony rozumiały składane sobie oświadczenia. Jeżeli okaże się, że rozumiały je tak samo, przypisywały im zgodny sens i doszło między nimi do porozumienia (tzw. faktyczny konsens), sąd powinien przyjąć za podstawę rozstrzygnięcia taką treść oświadczeń, jaką przypisywały im strony, chociażby odbiegała ona od treści, którą nadałby jej typowy, rozsądny odbiorca. Konieczność przywiązania znaczenia do subiektywnego sposobu rozumienia treści oświadczeń, jeżeli strony porozumiały się co do ich sensu, stanowi podstawę reguły *falsa demonstratio non nocet*, zgodnie z którą niewłaściwy sposób wyrażenia oświadczenia nie ma znaczenia, jeżeli adresat przypisał mu sens zgodny z wolą oświadczającego. Koncepcja ta nakazuje odstąpić od językowych reguł wykładni, nawet jeśli mogły one prowadzić do jasnych rezultatów, jeżeli okaże się, że między stronami doszło do

faktycznego konsensu co do innego niż wynikający z dyrektyw lingwistycznych znaczenia oświadczenia.

W związku z tym uznać należy, że wskazana przez skarżącego przesłanka przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

jw

ał